

Zadłużenie Skarbu Państwa 03/2023

Biuletyn miesięczny

Zadłużenie Skarbu Państwa (SP) na koniec marca 2023 r. wyniosło **1.240.853,6 mln zł***, co oznaczało:

- wzrost o 6.520,8 mln zł (+0,5%) w marcu 2023 r.,
- wzrost o 2.383,1 mln zł (+0,2%) od początku 2023 r.

Tabela 1. Przyczyny zmiany długu SP (w mld zł)

	III 2023	I-III 2023
Zmiana zadłużenia SP	6,5	2,4
1. Potrzeby pożyczkowe netto budżetu państwa:	13,7	29,0
1.1. Deficyt budżetu państwa	12,0	12,0
1.2. Środki na finansowanie deficytu budżetu środków europejskich	0,0	0,0
1.3. Saldo konsolidacji zarządzania płynnością	-3,3	16,2
1.4. Zarządzanie środkami europejskimi	2,5	-1,8
1.5. Saldo pożyczek udzielonych	2,9	2,9
1.6. Pozostałe potrzeby pożyczkowe ¹⁾	-0,4	-0,4
2. Pozostałe zmiany:	-7,1	-26,6
2.1. Różnice kursowe	-3,5	-2,1
2.2. Zmiana stanu na rachunkach budżetowych	-13,2	-18,9
2.3. Przekazanie obligacji	1,8	1,8
2.4. Dyskonto od SPW i indeksacja SPW	0,2	1,3
2.5. Zmiana pozostałego długu Skarbu Państwa	7,5	-8,7
- Depozyty JSFP ²⁾	0,3	-4,4
- Depozyty JSFG ³⁾	2,1	-9,5
- Pozostałe depozyty ⁴⁾	0,2	0,3
- Pożyczka udzielone przez JSFP ⁵⁾	5,0	5,0
- Pozostałe zadłużenie SP	-0,1	-0,1

¹⁾ Saldo prefinansowania zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE, udziały w międzynarodowych instytucjach finansowych oraz pozostałe rozliczenia krajowe i zagraniczne

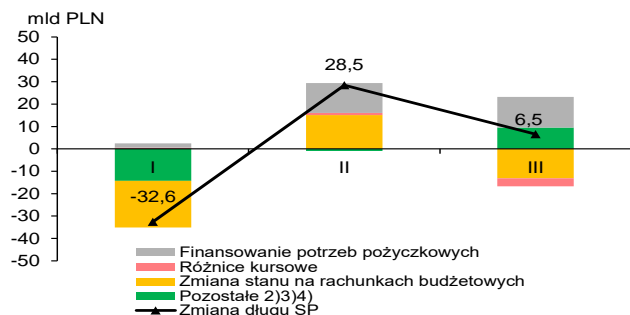
²⁾ Depozyty przyjęte od jednostek sektora finansów publicznych (JSFP) posiadających osobowość prawną oraz depozyty sądowe i prokuratorskie od JSFP posiadających osobowość prawną, bez wpływu na państwowy dług publiczny.

³⁾ Depozyty od jednostek sektora instytucji rządowych i samorządowych nienależących do SFP, bez wpływu na dług EDP (definicja UE).

⁴⁾ Depozyty sądowe i prokuratorskie od podmiotów spoza sektora finansów publicznych (SFP), depozyty zabezpieczające wynikające z umów CSA.

⁵⁾ Pożyczka Funduszu Solidarnościowego (FS) z Funduszu Rezerwy Demograficznej (FRD), bez wpływu na państwowy dług publiczny ze względu na eliminację wzajemnych zobowiązań JSFP.

Przyczyny zmian długu SP w okresie I-III 2023 r.

Według wstępnych szacunkowych danych, **zadłużenie SP na koniec kwietnia 2023 r.** wyniosło **ok. 1.256,2 mld zł**, co oznaczało wzrost o 15,3 mld zł (+1,2%) m/m. Zadłużenie w podziale według kryterium miejsca emisji wyniosło:

- dług krajowy:** ok. 953,6 mld zł,
- dług w walutach obcych:** ok. 302,6 mld zł (tj. 24,1% całego długu SP).

Wzrost zadłużenia w marcu 2023 r. był głównie wypadkową:

- potrzeb pożyczkowych netto budżetu państwa (+13,7 mld zł), w tym deficytu budżetu państwa w wysokości 12,0 mld zł, salda udzielonych pożyczek (+2,9 mld zł), zarządzania środkami europejskimi (+2,5 mld zł) oraz konsolidacji zarządzania płynnością (-3,3 mld zł),
- zmniejszenia stanu środków na rachunkach budżetowych (-13,2 mld zł),
- zmiany pozostałego zadłużenia SP (+7,5 mld zł), w tym wzrostu depozytów jednostek sektora finansów publicznych (+0,3 mld zł) oraz jednostek sektora instytucji rządowych i samorządowych (+2,1 mld zł) w ramach konsolidacji zarządzania płynnością oraz wzrostu pożyczek udzielonych przez jednostki sektora finansów publicznych (+5,0 mld zł),
- przekazania obligacji skarbowych na podstawie innych ustaw niż ustawa o finansach publicznych (+1,8 mld zł)
- różnic kursowych (-3,5 mld zł) – umocnienia PLN wobec EUR o 0,9%, wobec USD o 3,5%, wobec CNY o 2,6% i wobec JPY o 1,1%.

Spadek zadłużenia od początku 2023 r. był głównie wypadkową:

- potrzeb pożyczkowych netto budżetu państwa (+29,0 mld zł), głównie jako wypadkowa konsolidacji zarządzania płynnością (+16,2 mld zł), salda udzielonych pożyczek (+2,9 mld zł) oraz pomniejszenia potrzeb z tytułu zarządzania środkami europejskimi (-1,8 mld zł),
- zmniejszenia stanu środków na rachunkach budżetowych (-18,9 mld zł),
- zmiany pozostałego zadłużenia SP (-8,7 mld zł), w tym spadku depozytów jednostek sektora finansów publicznych (-4,4 mld zł) oraz jednostek sektora instytucji rządowych i samorządowych (-9,5 mld zł) w ramach konsolidacji zarządzania płynnością oraz pożyczek udzielonych przez jednostki sektora finansów publicznych (+5,0 mld zł),
- przekazania obligacji skarbowych na podstawie innych ustaw niż ustawa o finansach publicznych (+1,8 mld zł)
- różnic kursowych (-2,1 mld zł) – umocnienia PLN wobec EUR o 0,3%, wobec USD o 2,5%, wobec CNY o 1,6% oraz wobec JPY o 3,4% PLN.

Zadłużenie krajowe (według kryterium miejsca emisji) **w marcu 2023 r.** wzrosło o 18,4 mld zł, co było wynikiem salda emisji rynkowych skarbowych papierów wartościowych (SPW; +9,2 mld zł), oszczędnościowych SPW (+1,6 mld zł) oraz pozostałego zadłużenia SP (+7,5 mld zł).

Instrument	Sprzedaz/Wydanie SPW (w mld zł)	Odkup/Wykup (w mld zł)
OK0423	-	-0,6
DS1023	-	-0,4
WZ0124	-	-2,8
OK1025	0,9	-
WZ1127	0,5	-
PS0728	5,6	-
WZ1128	3,6	-
WZ0533	0,6	-
DS1033	1,4	-
WS0447	0,02	-

W marcu 2023 r. zadłużenie w walutach obcych spadło o 11,9 mld zł, co było wynikiem:

- ujemnego salda emisji długu:

Instrument	Ciągnięcie/Emisja	Splata/Wykup
Obligacje USD	-	2,0 mld USD
Kredyty MIF*	0,1 mld EUR	0,05 mld EUR

*) MIF – międzynarodowe instytucje finansowe

Od początku 2023 r. zadłużenie krajowe SP wzrosło o 3,4 mld zł. **Zadłużenie nominowane w walutach obcych** spadło w tym okresie o 1,1 mld zł, co było wypadkową:

- wzrostu długu w EUR (+2,0 mld EUR), spadku długu w USD (-2,0 mld USD), przy braku zmian w zadłużeniu nominowanym w CNY i w JPY,
- różnic kursowych (-2,1 mld zł).

Tablica 2. Zadłużenie Skarbu Państwa wg kryterium miejsca emisji w układzie wg instrumentów (w mln zł)

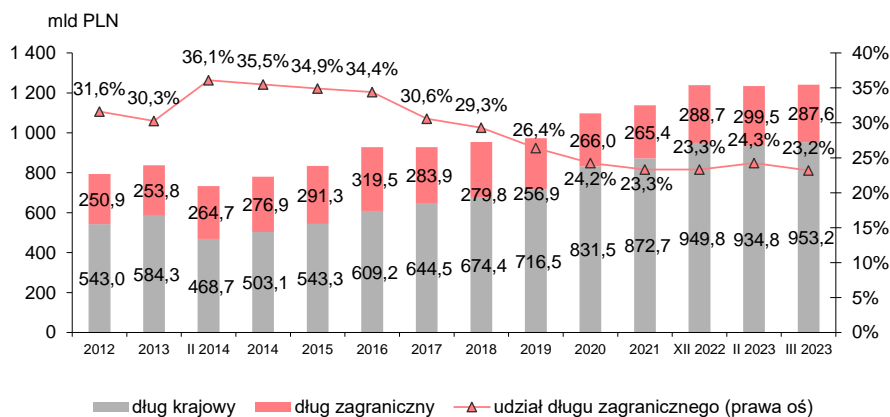
Wyszczególnienie	XII 2022	struktura XII 2022 w %	II 2023	struktura II 2023 w %	III 2023	struktura III 2023 w %	zmiana III 2023 – II 2023		zmiana XII 2023 – III 2023	
							w mln zł	w %	w mln zł	w %
Zadłużenie Skarbu Państwa	1 238 470,5	100,0	1 234 332,8	100,0	1 240 853,6	100,0	6 520,8	0,5	2 383,1	0,2
I. Zadłużenie krajowe SP	949 785,9	76,7	934 826,4	75,7	953 234,2	76,8	18 407,8	2,0	3 448,3	0,4
1. Dług z tytułu SPW	862 871,3	69,7	864 128,7	70,0	874 987,6	70,5	10 858,9	1,3	12 116,3	1,4
1.1. Rynkowe SPW	778 271,8	62,8	776 498,4	62,9	785 730,7	63,3	9 232,2	1,2	7 458,9	1,0
- bony skarbowe	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,0	-
- obligacje wyemitowane na rynek krajowy	778 271,8	62,8	776 498,4	62,9	785 730,7	63,3	9 232,2	1,2	7 458,9	1,0
1.2. Oszczędnościowe SPW	84 599,5	6,8	87 630,3	7,1	89 256,9	7,2	1 626,6	1,9	4 657,4	5,5
2. Pozostałe zadłużenie SP	86 914,6	7,0	70 697,7	5,7	78 246,6	6,3	7 548,9	10,7	-8 668,0	-10,0
II. Zadłużenie zagraniczne SP	288 684,6	23,3	299 506,4	24,3	287 619,4	23,2	-11 887,0	-4,0	-1 065,2	-0,4
1. Dług z tytułu SPW	175 068,5	14,1	185 509,1	15,0	174 225,5	14,0	-11 283,6	-6,1	-843,0	-0,5
2. Dług z tytułu kredytów i pożyczek	113 616,0	9,2	113 997,2	9,2	113 393,8	9,1	-603,5	-0,5	-222,3	-0,2
3. Pozostałe zadłużenie SP	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	234,5	0,0	234,5

Tablica 3. Zadłużenie Skarbu Państwa w układzie podmiotowym (w mln zł)

Wyszczególnienie	XII 2022	struktura XII 2022 w %	II 2023	struktura II 2023 w %	III 2023	struktura III 2023 w %	zmiana III 2023 – II 2023		zmiana XII 2023 – III 2023	
							w mln zł	w %	w mln zł	w %
Zadłużenie Skarbu Państwa	1 238 470,5	100,0	1 234 332,8	100,0	1 240 853,6	100,0	6 520,8	0,5	2 383,1	0,2
I. Zadłużenie SP wobec rezydentów	826 999,1	66,8	819 826,9	66,4	833 496,4	67,2	13 669,5	1,7	6 497,3	0,8
1. Krajowy sektor bankowy, w tym:	446 799,8	36,1	450 516,6	36,5	449 929,3	36,3	-587,3	-0,1	3 129,5	0,7
- instrumenty krajowe	428 049,3	34,6	430 156,8	34,8	432 267,4	34,8	2 110,5	0,5	4 218,0	1,0
- instrumenty zagraniczne	18 750,4	1,5	20 359,8	1,6	17 661,9	1,4	-2 697,8	-13,3	-1 088,5	-5,8
2. Krajowy sektor pozabankowy	380 199,3	30,7	369 310,3	29,9	383 567,1	30,9	14 256,8	3,9	3 367,8	0,9
- instrumenty krajowe	375 548,7	30,3	363 787,2	29,5	378 833,4	30,5	15 046,2	4,1	3 284,7	0,9
- instrumenty zagraniczne	4 650,6	0,4	5 523,1	0,4	4 733,7	0,4	-789,4	-14,3	83,1	1,8
II. Zadłużenie SP wobec nierezydentów	411 471,4	33,2	414 505,9	33,6	407 357,2	32,8	-7 148,6	-1,7	-4 114,2	-1,0
- instrumenty krajowe	146 187,9	11,8	140 882,3	11,4	142 133,5	11,5	1 251,1	0,9	-4 054,4	-2,8
- instrumenty zagraniczne	265 283,5	21,4	273 623,5	22,2	265 223,7	21,4	-8 399,8	-3,1	-59,8	0,0

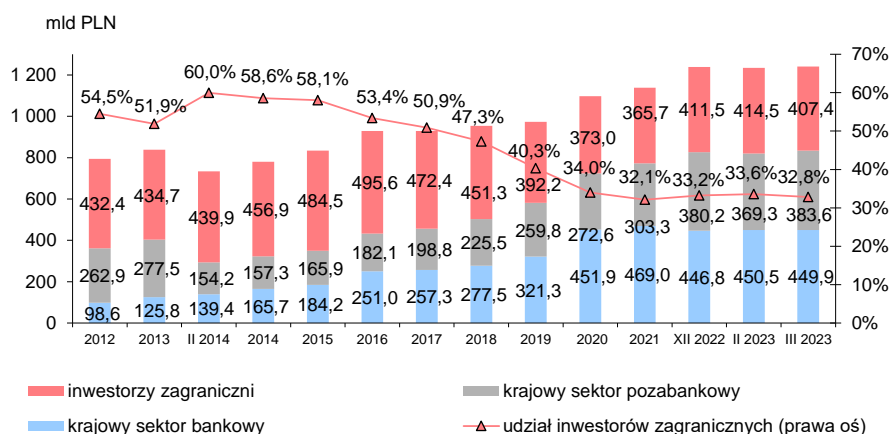
Zadłużenie SP wg kryterium miejsca emisji

W marcu 2023 r. udział długu w walutach obcych w całym długu SP wyniósł 23,2%, co oznaczało spadek o 1,1 pkt proc. m/m i spadek o 0,1 pkt proc. w porównaniu z końcem 2022 r. Spadek udziału w marcu wynikał przede wszystkim z różnic kursowych oraz wykupu obligacji w USD oraz Pożyczka Funduszu Solidarnościowego z Funduszu Rezerwy Demograficznej. Strategia zarządzania długiem zakłada utrzymanie udziału długu w walutach obcych w długu SP poniżej 25% z możliwością przejściowych odchyłeń wynikających z uwarunkowań rynkowych lub budżetowych.

Zadłużenie SP w układzie podmiotowym

W marcu 2023 r. udział nierezydentów w długu SP wyniósł 32,8%, co oznaczało spadek o 0,8 pkt proc. m/m oraz spadek o 0,4 pkt proc. w porównaniu z końcem 2022 r. Spadek udziału w marcu był efektem umocnienia złotego oraz wykupu obligacji w USD.

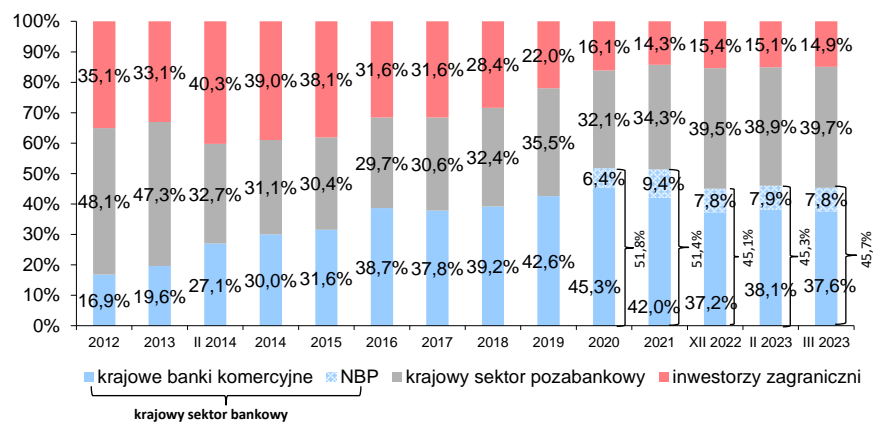
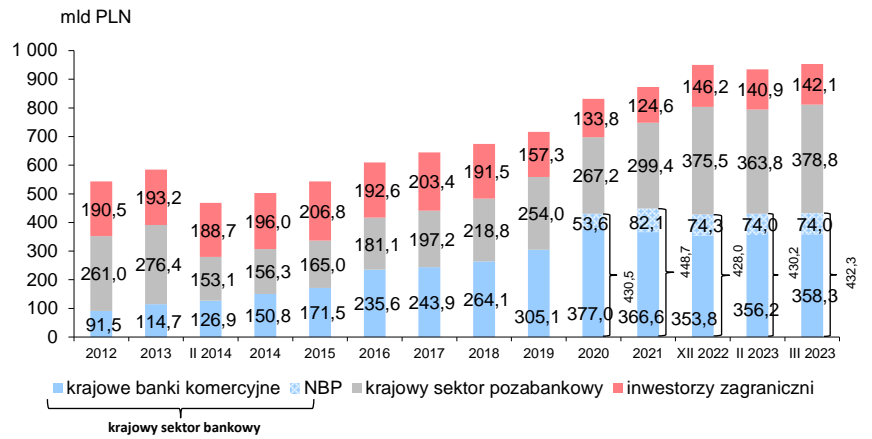

Zadłużenie krajowe SP w układzie podmiotowym – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W marcu 2023 r. nastąpił wzrost zadłużenia krajowego SP w posiadaniu rezydentów (+17,2 mld zł, tj. sektor bankowy: +2,1 mld zł, w tym NBP: bez zmian, inwestorzy pozabankowi: +15,0 mld zł) oraz wzrost zadłużenia krajowego SP w posiadaniu inwestorów zagranicznych (+1,3 mld zł).

Od początku 2023 r. zmiana długu krajowego SP w posiadaniu poszczególnych grup inwestorów wyniosła:

- krajowy sektor bankowy: +4,2 mld zł (w tym NBP: -0,3 mld zł),
- krajowy sektor pozabankowy: +3,3 mld zł,
- inwestorzy zagraniczni: -4,1 mld zł.

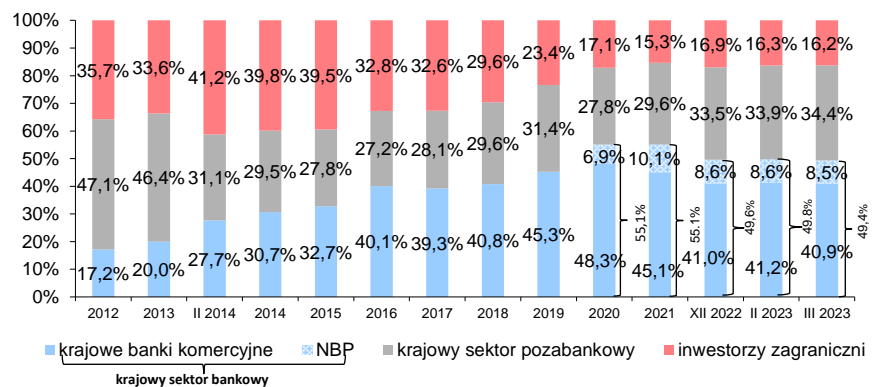
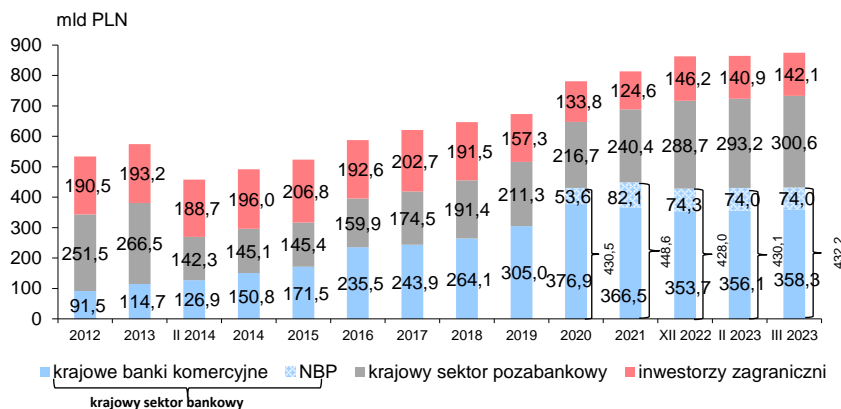

Zadłużenie w krajowych SPW w układzie podmiotowym – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W marcu 2023 r. rezydenci zwiększyli swoje zaangażowanie w krajowych SPW łącznie o 9,6 mld zł (tj. sektor bankowy: +2,1 mld zł, w tym NBP: bez zmian, inwestorzy pozabankowi: +7,5 mld zł). W przypadku nierezydentów zanotowano wzrost zaangażowania o 1,3 mld zł.

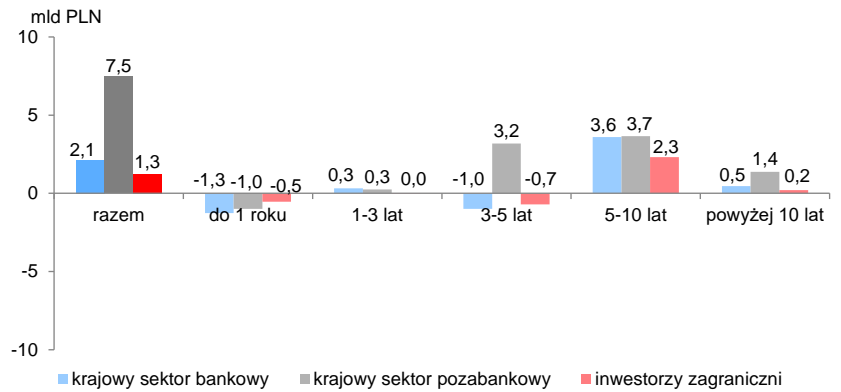
Od początku 2023 r. zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec poszczególnych grup inwestorów wyniosła:

- krajowy sektor bankowy: +4,2 mld zł (w tym NBP: -0,3 mld zł),
- krajowy sektor pozabankowy: +11,9 mld zł,
- inwestorzy zagraniczni: -4,1 mld zł.

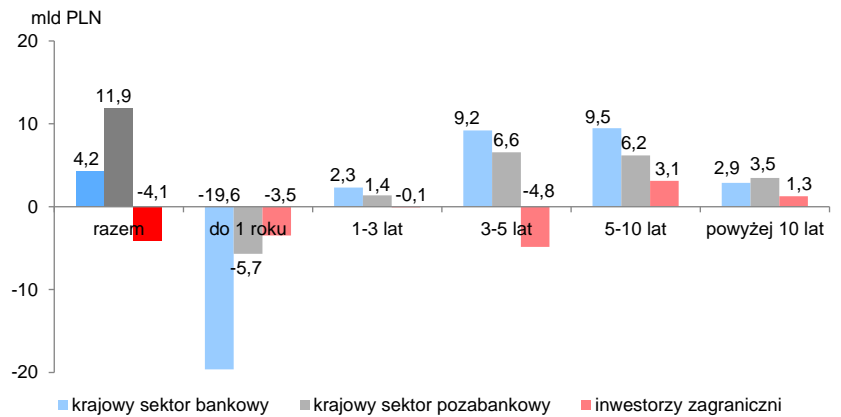
Zmiana portfela krajowych SPW według faktycznej zapadalności w układzie podmiotowym w marcu 2023 r. m/m*

Wzrost zaangażowania sektora bankowego w krajowe SPW w marcu 2023 r. wynikał ze wzrostu zaangażowania w instrumenty o terminach zapadalności od 1 do 3 lat oraz powyżej 5 lat. Instytucje pozabankowe zwiększyły swoje zaangażowanie w instrumenty o zapadalności powyżej 1 roku, przy spadku zaangażowania w portfelach papierów o terminach zapadalności do 1 roku. Wzrost zaangażowania nierezydentów był wypadkową zwiększenia zaangażowania w portfelach papierów o terminach zapadalności powyżej 5 lat oraz zmniejszenia zaangażowania w papierach o zapadalności do 5 lat.

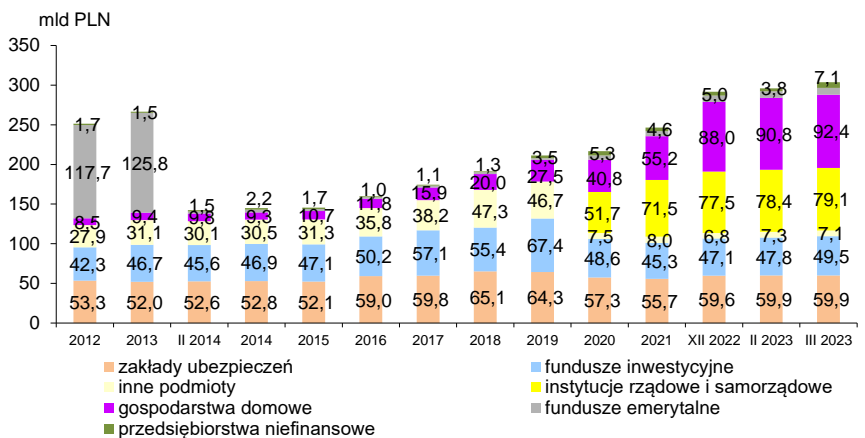
Zmiana portfela krajowych SPW według faktycznej zapadalności w układzie podmiotowym w 2023 r.*

W okresie styczeń - marzec 2023 r. sektor bankowy oraz instytucje pozabankowe zwiększyły swoje portfele SPW w instrumentach o zapadalności powyżej 1 roku. Inwestorzy zagraniczni zredukowali swoje portfele SPW w instrumentach o zapadalności do 5 lat oraz zwiększyli zaangażowanie w portfelach papierów o terminach zapadalności powyżej 5 lat.

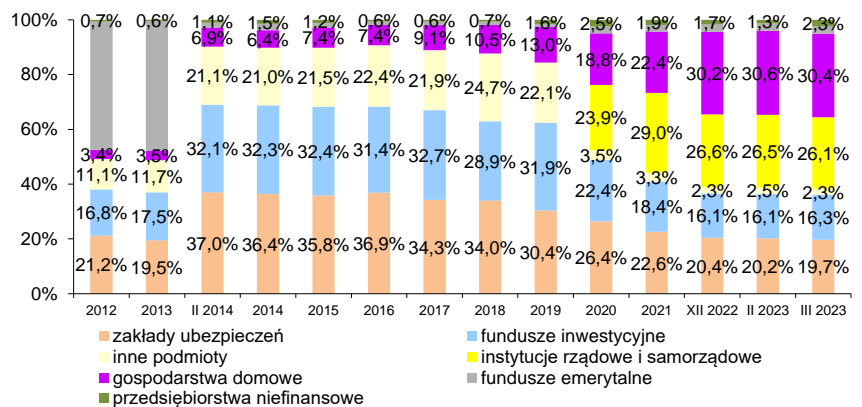

Zadłużenie w krajowych SPW wobec krajowego sektora pozabankowego wg podmiotów – stan według wartości nominalnej oraz struktura**

W marcu 2023 r. największymi posiadaczami krajowych SPW wśród podmiotów z krajowego sektora pozabankowego były gospodarstwa domowe (30,4%), instytucje rządowe i samorządowe*** (26,1%, w tym Fundusz Rezerwy Demograficznej i Bankowy Fundusz Gwarancyjny), zakłady ubezpieczeń (19,7%), oraz fundusze inwestycyjne (16,3%).

Zadłużenie w krajowych SPW wobec sektora pozabankowego wzrosło o 7,5 mld zł m/m i wzrosło o 11,9 mld zł względem końca 2022 r. Wzrost zadłużenia m/m był przede wszystkim wynikiem wzrostu zaangażowania przedsiębiorstw niefinansowych (+3,3 mld zł), przy spadku zaangażowania innych podmiotów (-0,2 mld zł).

*) Zmiany wynikające z przepływów, tj. z wyłączeniem zmian klasyfikacji SPW do poszczególnych segmentów faktycznej zapadalności wynikających z upływu czasu.

**) dane o SPW uwzględniają wszystkie papiery znajdujące się w obrocie, w tym w posiadaniu FR, oraz transakcje warunkowe.

***) Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów zmieniającym rozporządzenie w sprawie obowiązków sprawozdawczych w zakresie obrotu papierami wartościowymi emitowanymi przez Skarb Państwa od września 2020 roku z kategorii „inne podmioty” została wyodrębniona nowa kategoria inwestorów „instytucje rządowe i samorządowe”, zmianie uległy również definicje niektórych kategorii inwestorów, w tym funduszy emerytalnych, funduszy inwestycyjnych i zakładów ubezpieczeń.

Zadłużenie w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych* wg podmiotów – stan według wartości nominalnej oraz struktura**

Struktura podmiotowa zadłużenia w krajowych SPW w posiadaniu inwestorów zagranicznych jest zdywersyfikowana, z dominującą rolą stabilnych inwestorów instytucjonalnych: banków centralnych i instytucji publicznych (22,7% udziału w marcu 2023 r.), funduszy inwestycyjnych (20,3%), funduszy emerytalnych (19,7%) i zakładów ubezpieczeń (6,6%). Znacząca część zadłużenia w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych zarejestrowana jest na rachunkach zbiorczych (51,2 mld zł), które pozwalają inwestorom na nabywanie SPW bez konieczności posiadania odrębnego rachunku w kraju.

Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg podmiotów w marcu 2023 r. m/m

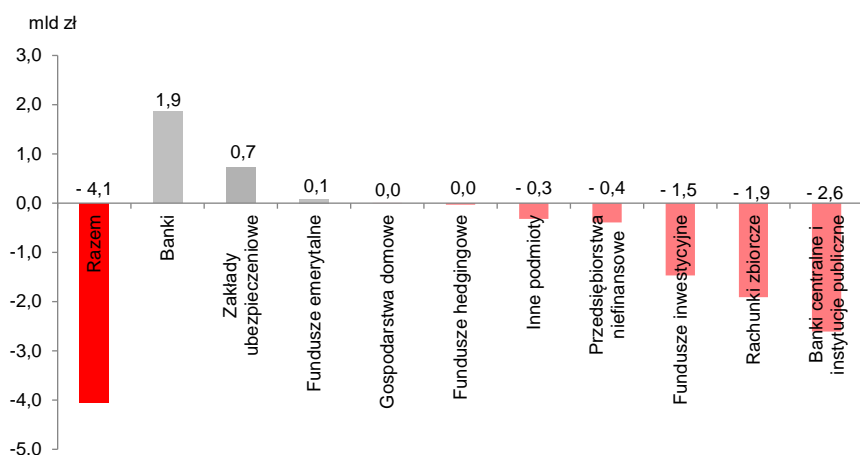
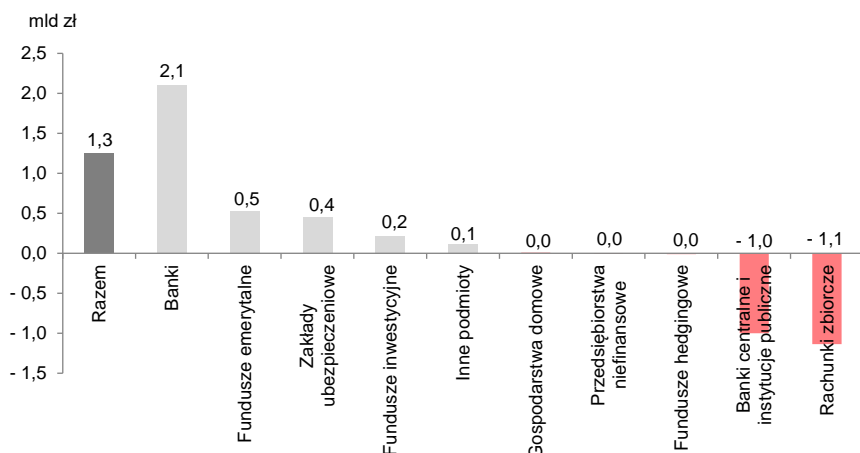
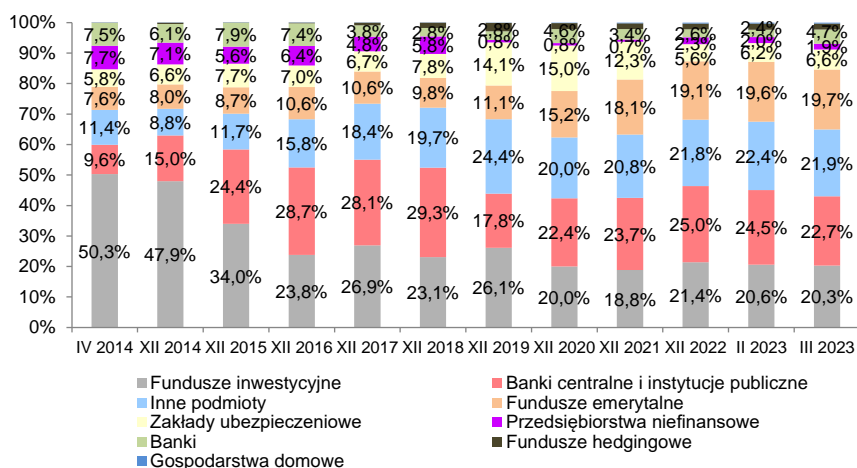
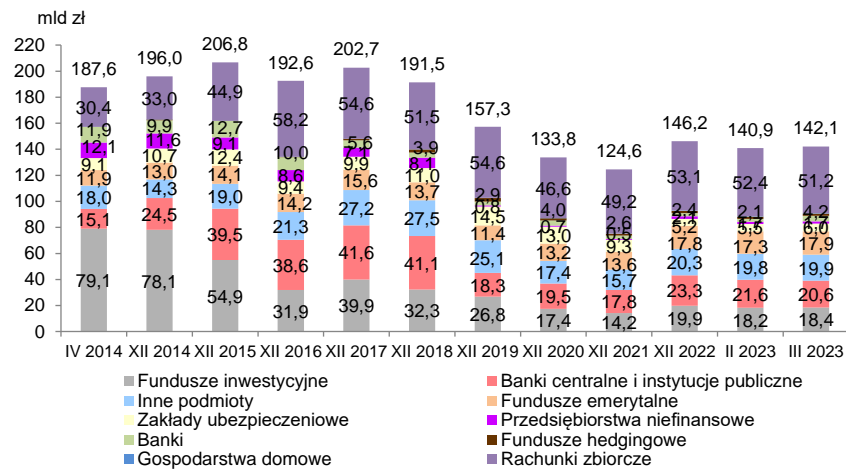
W marcu 2023 r. inwestorzy zagraniczni zwiększyli swoje zaangażowanie w krajowych SPW o 1,3 mld zł. Największy wzrost portfela odnotowano w przypadku banków (+2,1 mld zł), funduszy emerytalnych (+0,5 mld zł) oraz zakładów ubezpieczeniowych (+0,4 mld zł). Spadek zaangażowania odnotowano natomiast głównie w przypadku rachunków zbiorczych (-1,1 mld zł) oraz banków centralnych i instytucji publicznych (-1,0 mld zł).

Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg podmiotów w 2023 r.

W okresie styczeń - marzec 2023 r. inwestorzy zagraniczni zredukowali portfel krajowych SPW o 4,1 mld zł. Największy spadek portfela dotyczył banków centralnych i instytucji publicznych (-2,6 mld zł), rachunków zbiorczych (-1,9 mld zł) oraz funduszy inwestycyjnych (-1,5 mld zł). Wzrost zaangażowania odnotowały głównie banki (+1,9 mld zł) oraz zakłady ubezpieczeniowe (+0,7 mld zł).

*) Dane o SPW w posiadaniu inwestorów zagranicznych uwzględniają transakcje warunkowe.

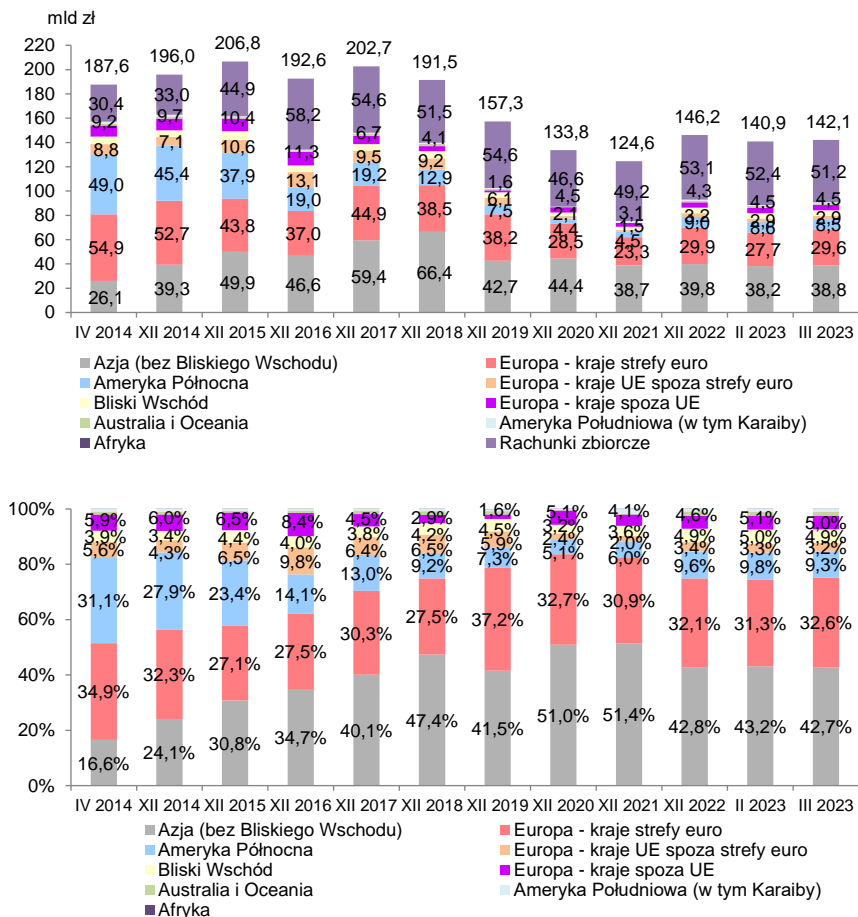
**) Struktura procentowa nie uwzględnia rachunków zbiorczych.

Zadłużenie w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg regionów – stan według wartości nominalnej oraz struktura*

Struktura geograficzna inwestorów zagranicznych posiadających krajowe SPW jest zdywersyfikowana. W marcu 2023 r. największy udział w zadłużeniu mieli nierezydenci z Azji – 42,7%, co odpowiadało zadłużeniu w wysokości 38,8 mld zł, z czego 19,0 mld zł znajdowało się w portfelach inwestorów z Japonii, a 16,3 mld zł w portfelach azjatyckich banków centralnych. Drugi z kolei udział w zadłużeniu mieli nierezydenci z krajów strefy euro: 32,6% (co odpowiadało portfelowi 29,6 mld zł, w tym nierezydenci z Luksemburga: 9,6 mld zł, Holandii: 6,8 mld zł, Irlandii: 5,4 mld zł oraz Niemiec: 4,8 mld zł). Znaczący udział w zadłużeniu w krajowych SPW wobec nierezydentów mieli także inwestorzy z krajów Ameryki Północnej: 9,3% (co odpowiadało portfelowi 8,5 mld zł, z czego 7,4 mld zł znajdowało się w posiadaniu inwestorów ze Stanów Zjednoczonych) oraz z Europy krajów spoza Unii Europejskiej (5,0%, portfel o wartości 4,5 mld zł, z czego 2,3 mld zł znajdowało się w posiadaniu inwestorów z Wielkiej Brytanii). Inwestorzy z pozostałych regionów stanowili 10,9%.

*) Struktura procentowa nie uwzględnia rachunków zbiorczych.

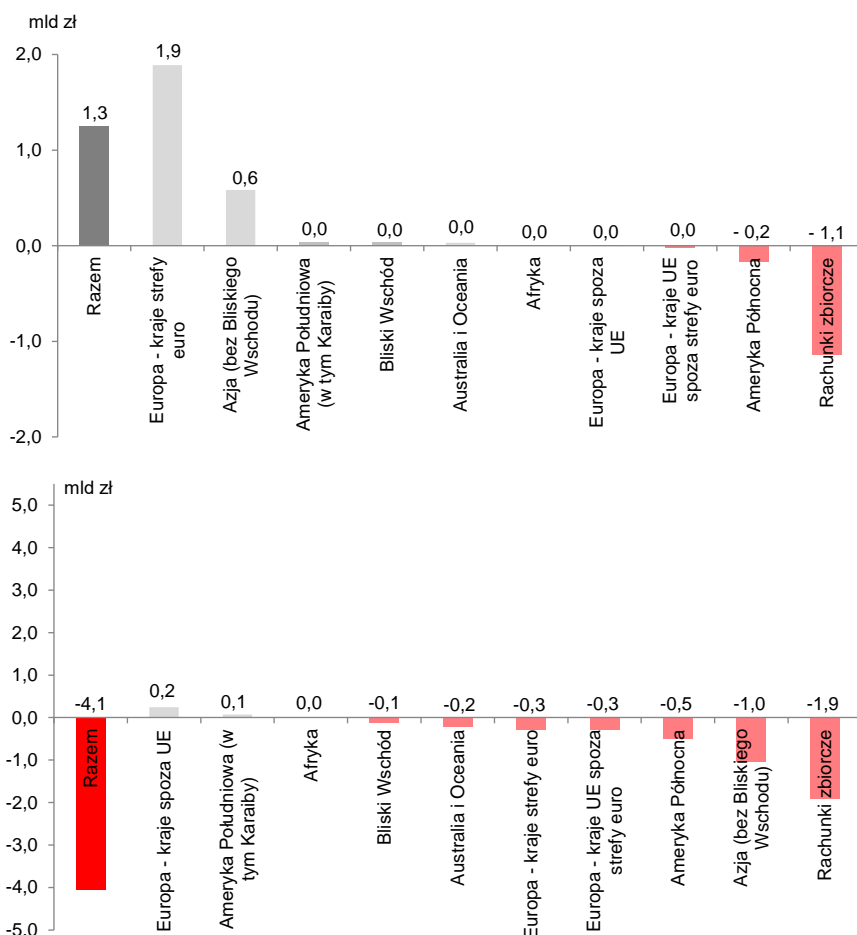

Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg regionów w marcu 2023 r. m/m

W marcu 2023 r. do wzrostu zadłużenia wobec nierezydentów w krajowych SPW przyczynił się przede wszystkim wzrost portfela inwestorów z krajów strefy euro (+1,9 mld zł) oraz inwestorów z Azji (+0,6 mld zł). Spadek zaangażowania wystąpił w przypadku inwestorów na rachunkach zbiorczych (-1,1 mld zł) oraz inwestorów z Ameryki Północnej (-0,2 mld zł).

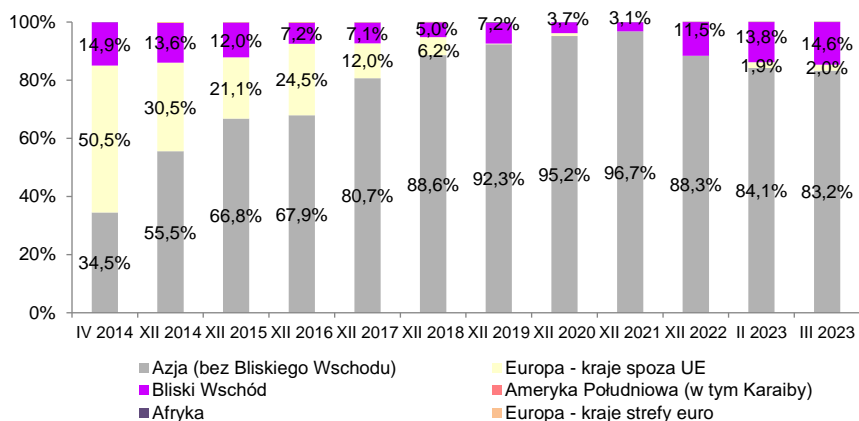
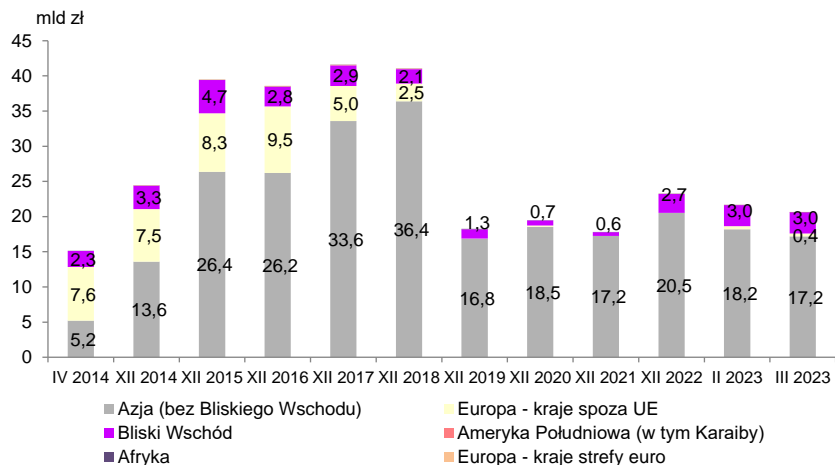
Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg regionów w 2023 r.

Od początku 2023 r. do spadku zadłużenia wobec nierezydentów w krajowych SPW przyczynił się przede wszystkim spadek portfela inwestorów na rachunkach zbiorczych (-1,9 mld zł), inwestorów z Azji (-1,0 mld zł) oraz inwestorów z Ameryki Północnej (-0,5 mld zł). Zwiększenie zaangażowania odnotowano w przypadku inwestorów z Europy z krajów spoza UE (+0,2 mld zł) oraz inwestorów z Ameryki Południowej (+0,1 mld zł).

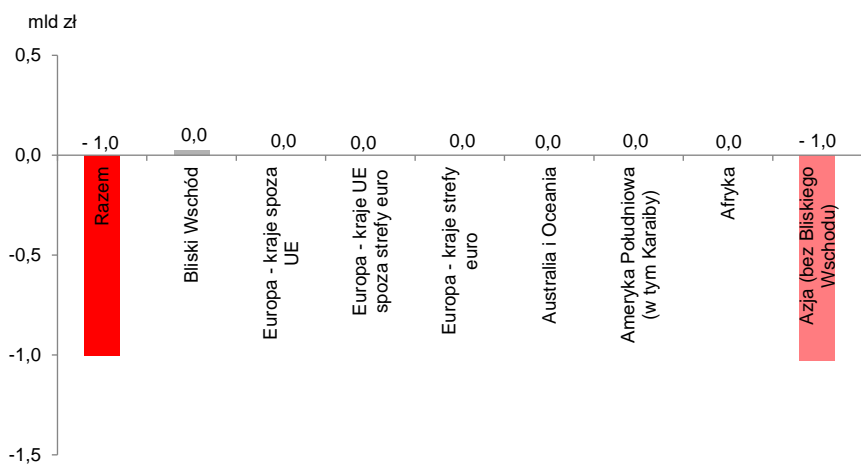
Zadłużenie w krajowych SPW wobec zagranicznych banków centralnych i instytucji publicznych wg regionów – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W strukturze zadłużenia w krajowych SPW wobec zagranicznych banków centralnych i instytucji publicznych dominują podmioty pochodzące z Azji (83,2% udziału w marcu 2022 r.). Nabywcami krajowych SPW są także banki centralne i instytucje publiczne z Bliskiego Wschodu (14,6%) oraz z Europy z krajów spoza UE (2,0%).

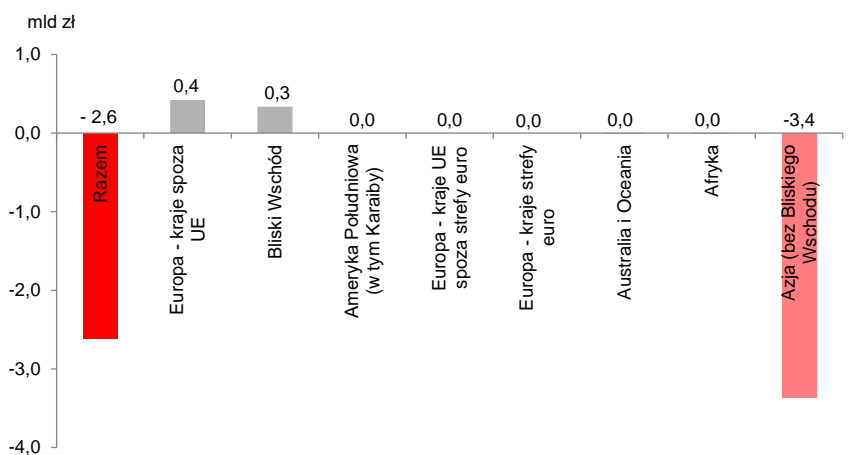
Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec zagranicznych banków centralnych i instytucji publicznych wg regionów w marcu 2023 r. m/m

W marcu 2023 r. zadłużenie w krajowych SPW w posiadaniu zagranicznych banków centralnych i instytucji publicznych spadło w porównaniu z poprzednim miesiącem (-1,0 mld zł), do czego przyczynił się przede wszystkim spadek zaangażowania inwestorów z Azji (-1,0 mld zł).

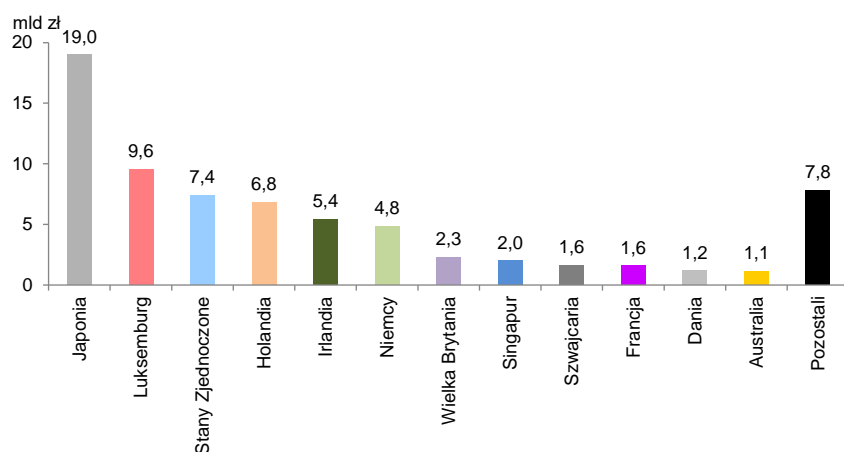
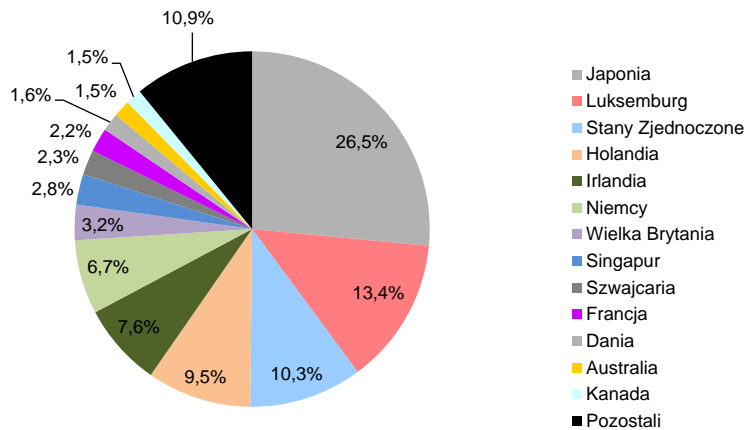
Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec zagranicznych banków centralnych i instytucji publicznych wg regionów w 2023 r.

Od początku roku zaangażowanie banków centralnych i instytucji publicznych w krajowych SPW spadło o 2,6 mld zł, do czego przyczynił się przede wszystkim spadek zaangażowania inwestorów z Azji (-3,4 mld zł) przy wzroście zaangażowania inwestorów z Europy z krajów spoza UE (+0,4 mld zł) oraz inwestorów z Bliskiego Wschodu (+0,3 mld zł).

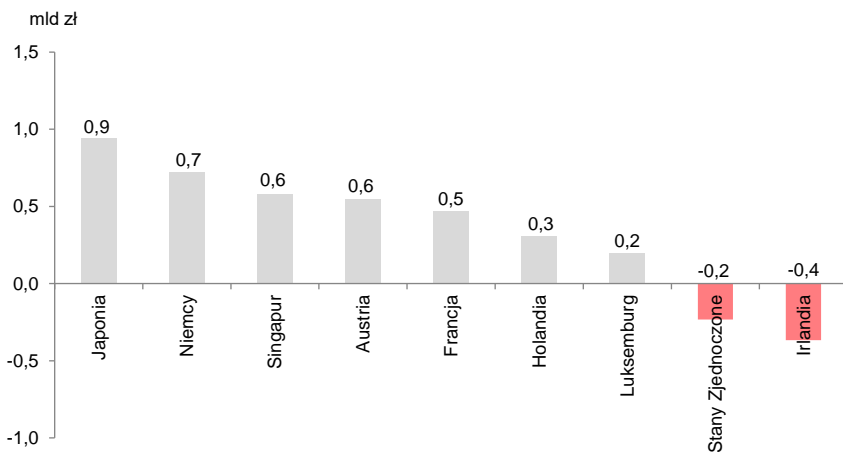
Zadłużenie w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych w marcu 2023 r. wg krajów* – struktura i stan według wartości nominalnej

W marcu 2023 r. krajowe SPW znajdowały się w portfelach inwestorów zagranicznych z 65 krajów, co potwierdza wysoką dywersyfikację struktury nierzysdntów. Największy udział w zadłużeniu miały podmioty z Japonii (z udziałem 26,5%, w tym głównie fundusze emerytalne: 15,3% udziału w zadłużeniu nierzysdntów w krajowych SPW oraz zakłady ubezpieczeniowe: 7,8%), Luksemburga (13,4%, w tym głównie fundusze inwestycyjne: 7,6% i inne podmioty: 5,5%), Stanów Zjednoczonych (10,3%, w tym głównie fundusze inwestycyjne: 4,3% i inne podmioty: 4,0%), Holandii (9,5%, w tym głównie inne podmioty: 5,6% i fundusze emerytalne: 3,9%), Irlandii (7,6%, w tym głównie fundusze inwestycyjne: 5,9% i podmioty niefinansowe: 1,1%), Niemiec (6,7%, w tym głównie fundusze hedgingowe: 2,1% i banki: 1,7%) oraz Wielkiej Brytanii (3,2%, w tym głównie banki: 1,3% i inne podmioty: 1,0%).

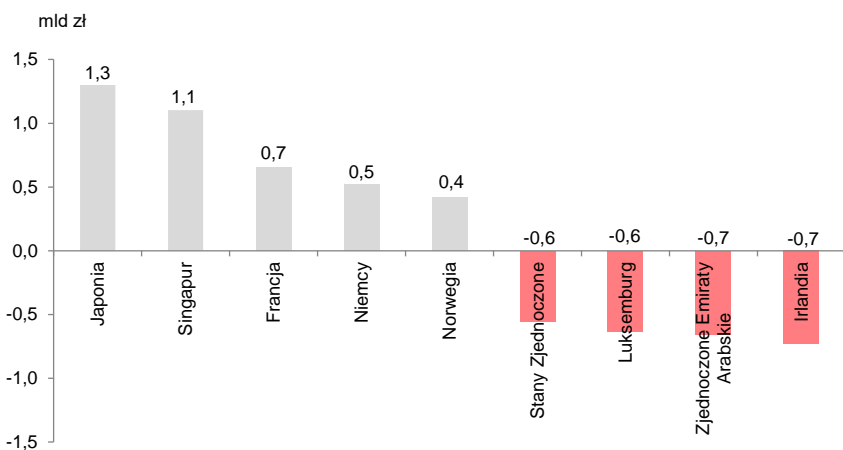
Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg krajów* w marcu 2023 r.** m/m

W marcu 2023 r. największe zmiany zaangażowania nierzysdntów w krajowych SPW odnotowano w przypadku podmiotów z Japonii (+0,9 mld zł), Niemiec (+0,7 mld zł), Singapuru (+0,6 mld zł), Austrii (+0,6 mld zł), Francji (+0,5 mld zł), Holandii (+0,3 mld zł), Luksemburga (+0,2 mld zł), Stanów Zjednoczonych (-0,2 mld zł) oraz Irlandii (-0,4 mld zł).

Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg krajów* w 2023 r.***

Zwiększenie zaangażowania nierzysdntów w krajowe SPW w okresie styczeń - marzec dotyczyło przede wszystkim inwestorów z Japonii (+1,3 mld zł), Singapuru (+1,1 mld zł) oraz z Francji (+0,7 mld zł), przy spadku zaangażowania inwestorów z Irlandii (-0,7 mld zł), Zjednoczonych Emiratów Arabskich (-0,7 mld zł), Luksemburga (-0,6 mld zł) oraz Stanów Zjednoczonych (-0,6 mld zł).

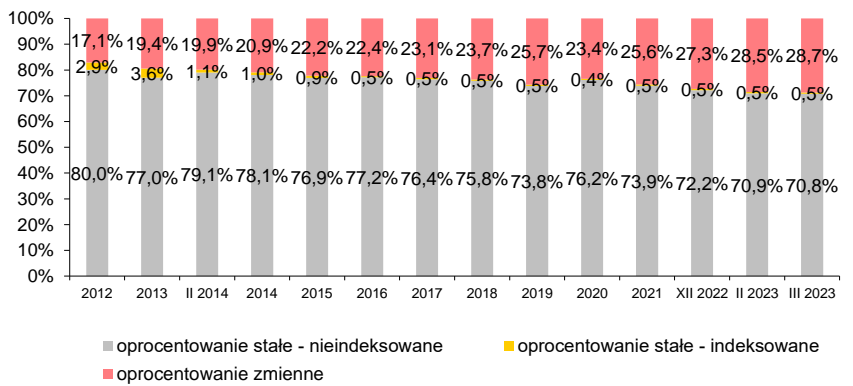
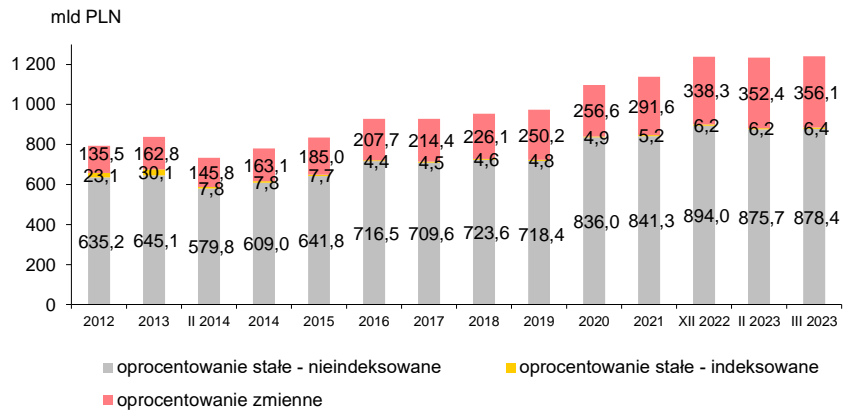
*) Bez rachunków zbiorczych i banków centralnych.

**) Wykres przedstawia kraje o zmianie zadłużenia w wysokości co najmniej 0,2 mld PLN.

***) Wykres przedstawia kraje o zmianie zadłużenia w wysokości co najmniej 0,4 mld PLN.

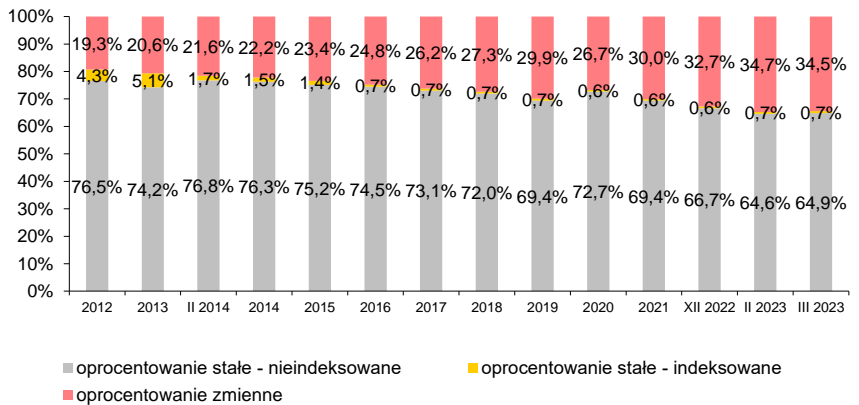
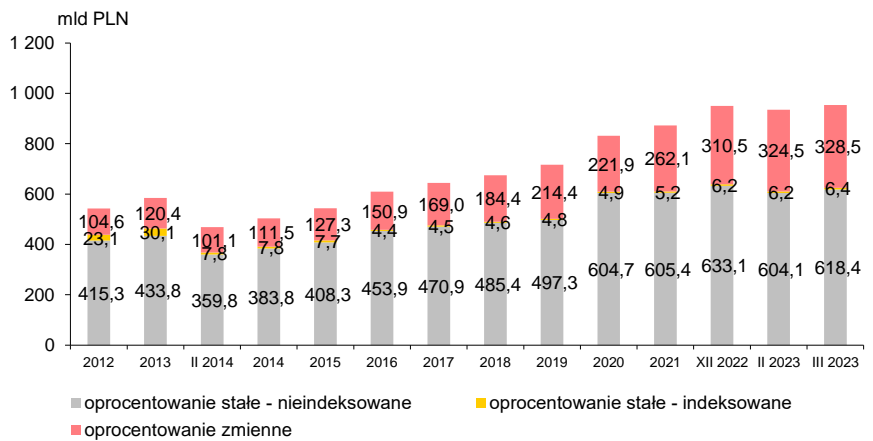
Zadłużenie SP wg rodzaju oprocentowania i indeksacji – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W strukturze zadłużenia SP dominują instrumenty o stałym oprocentowaniu – w marcu 2023 r. ich udział wyniósł 71,3%, w tym 0,5% stanowiły instrumenty o nominalnie indeksowanym inflacją. Udział instrumentów o zmiennym oprocentowaniu wyniósł 28,7%, w tym instrumenty o oprocentowaniu indeksowanym inflacją stanowiły 5,6%, a indeksowane stawkami referencyjnymi z poszczególnych rynków 23,1%. W porównaniu z poprzednim miesiącem udział instrumentów o zmiennym oprocentowaniu wzrósł o 0,1 pkt proc., a w porównaniu z końcem 2022 r. wzrósł o 1,4 pkt proc.

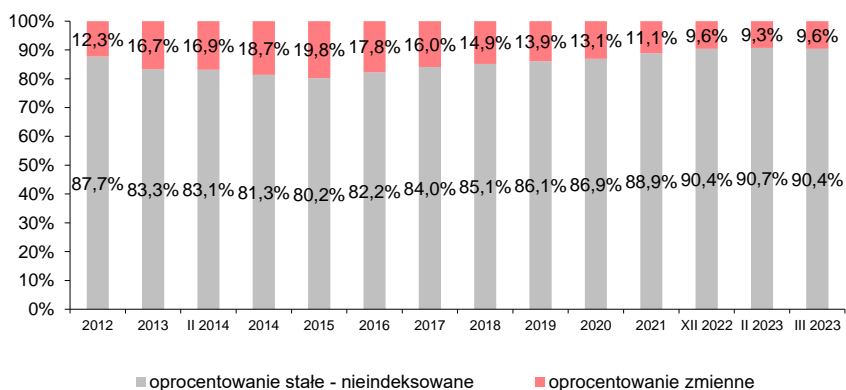
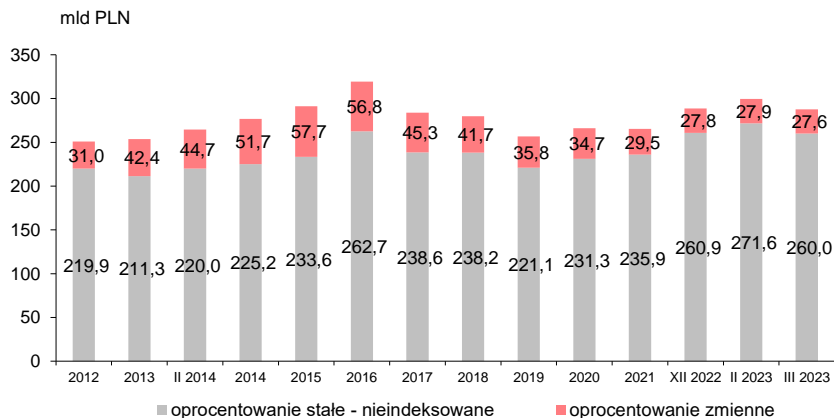
Zadłużenie krajowe SP wg rodzaju oprocentowania i indeksacji – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W marcu 2023 r. udział długu o zmiennym oprocentowaniu w długu krajowym wyniósł 34,5%, w tym 7,3% stanowiły obligacje o oprocentowaniu indeksowanym inflacją i 27,1% o oprocentowaniu indeksowanym stawką WIBOR. Udział długu o zmiennym oprocentowaniu spadł o 0,3 pkt proc. m/m oraz wzrósł o 1,8 pkt proc. w porównaniu z końcem 2022 r.

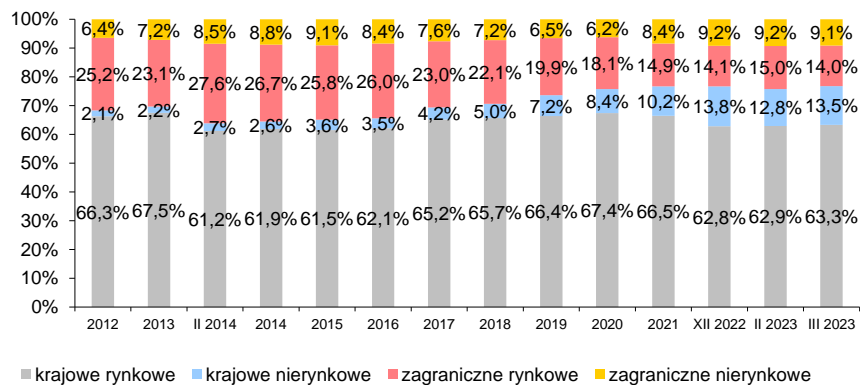
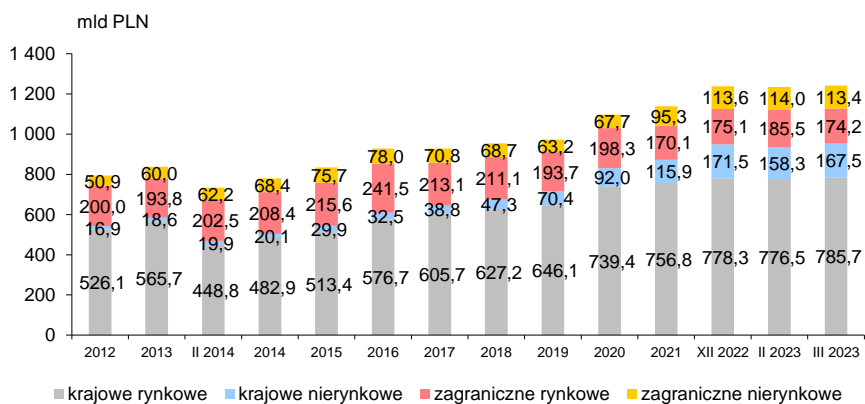
Zadłużenie zagraniczne SP wg rodzaju oprocentowania i indeksacji – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W marcu 2023 r. udział instrumentów o zmiennym oprocentowaniu w dźugu zagranicznym wyniósł 9,6%, tj. wrósł o 0,3 pkt proc. m/m oraz nie zmienił się w porównaniu z końcem 2022 r. Zgodnie ze strategią zarządzania dźugiem utrzymany został dominujący udział instrumentów o oprocentowaniu stałym w dźugu nominowanym w walutach obcych.

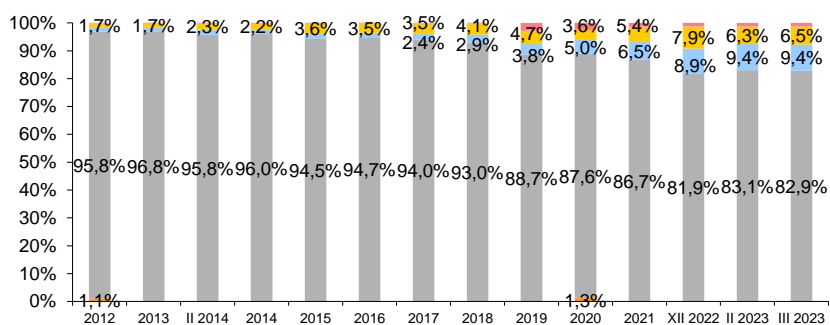
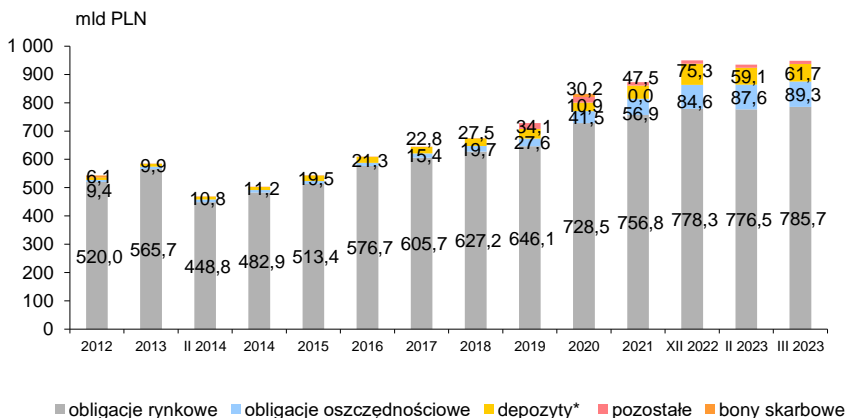
Zadłużenie SP wg rodzaju instrumentu – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W strukturze dźugu SP dominują rynkowe SPW (77,4% udziału w marcu 2023 r.), w tym przede wszystkim instrumenty wyemitowane na rynku krajowym (63,3%). Uzupełniającym źródłem finansowania są instrumenty nierynkowe, tj. kredyty z międzynarodowych instytucji finansowych, pożyczki z UE (w ramach instrumentu SURE), krajowe obligacje oszczędnościowe, a także depozyty przyjmowane w ramach konsolidacji zarządzania płynnością.

Zadłużenie krajowe SP wg rodzaju instrumentu – stan według wartości nominalnej oraz struktura

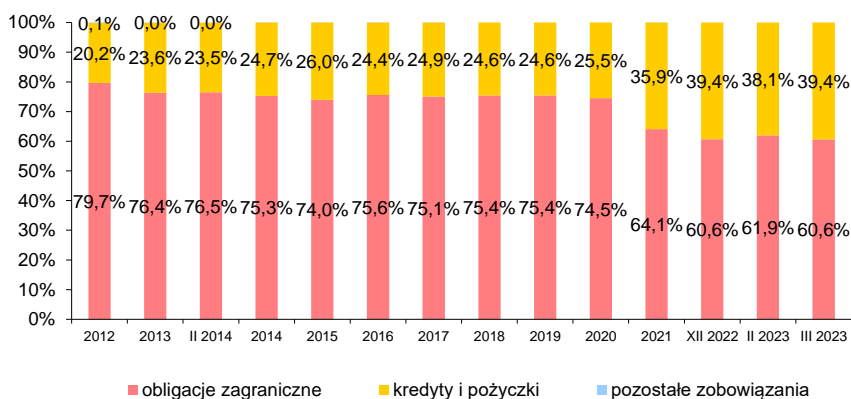
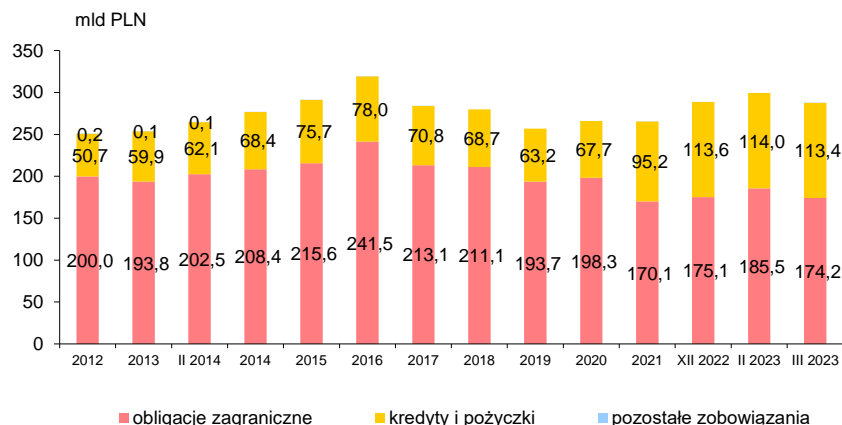
Dominującą część krajowego długu SP stanowią obligacje rynkowe – ich udział w marcu 2023 r. wyniósł 82,9%. Uzupełniającym, stabilnym źródłem finansowania są obligacje oszczędnościowe (9,4%), a także przyjęte depozyty, których udział wyniósł 6,5%.

■ obligacje rynkowe ■ obligacje oszczędnościowe ■ depozyty* ■ pozostałe ■ bony skarbowe

Zadłużenie zagraniczne SP wg rodzaju instrumentu – stan według wartości nominalnej oraz struktura

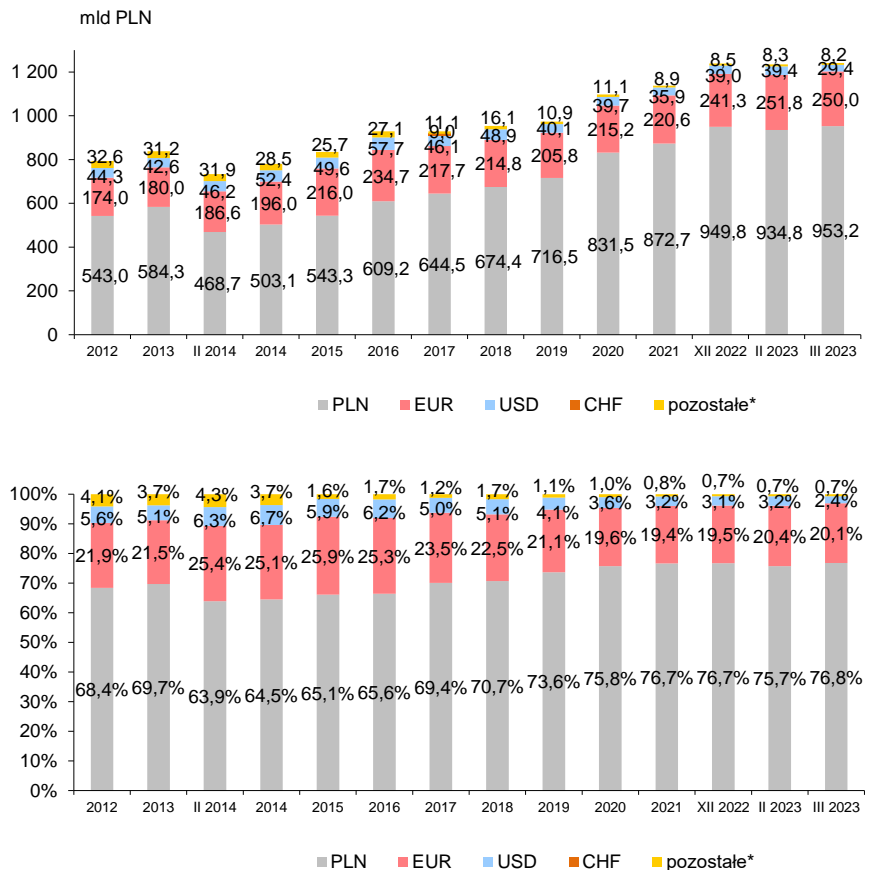
W strukturze długu zagranicznego dominują obligacje wyemitowane na rynkach międzynarodowych (60,6% udziału w marcu 2023 r.), przy istotnym udziale kredytów z międzynarodowych instytucji finansowych oraz pożyczek z UE (łącznie 39,4%).

Zadłużenie SP wg rodzaju w marcu – stan według wartości nominalnej oraz struktura

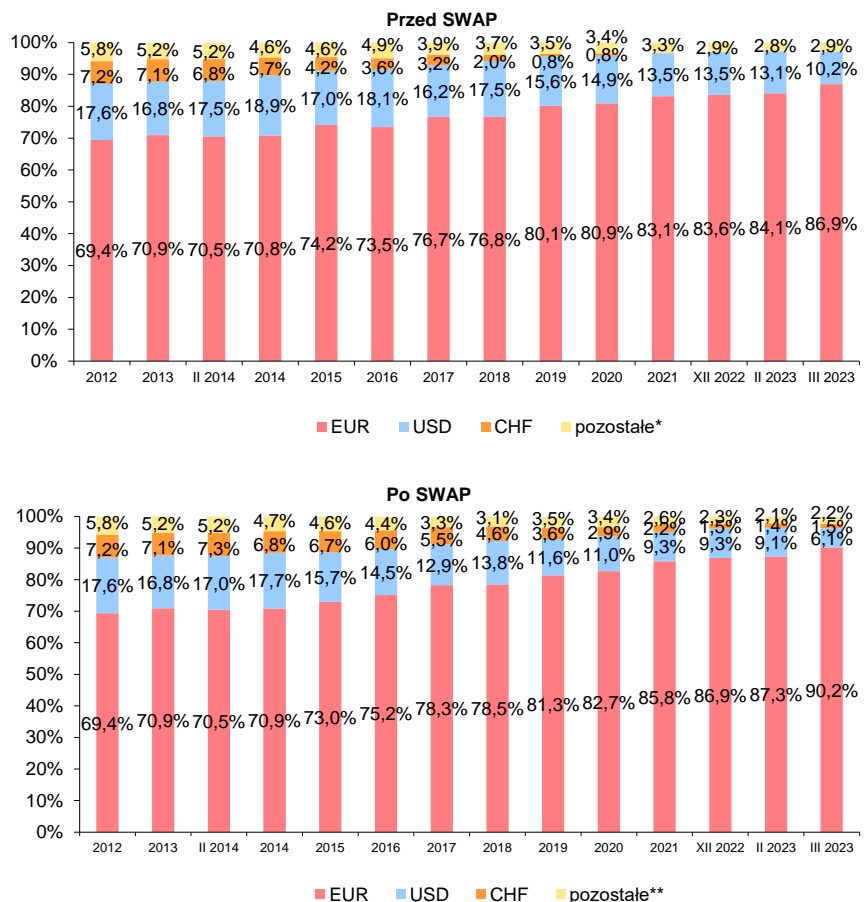
Zgodnie z założeniami strategii zarządzania długiem, podstawowym źródłem finansowania potrzeb pożyczkowych budżetu państwa jest rynek krajowy. Zadłużenie nominowane w złotych w marcu 2023 r. wyniosło 76,8%, wobec 75,7% na koniec poprzedniego miesiąca oraz 76,7% na koniec 2022 r. Udział długu w pozostałych walutach zmienił się następująco:

- EUR – spadek o 0,3 pkt proc. m/m i wzrost o 0,7 pkt proc. względem końca 2022 r.,
- USD – spadek o 0,8 pkt proc. m/m i względem końca 2022 r.,
- JPY – brak zmian m/m oraz brak zmian względem końca 2022 r.,
- CNY – brak zmian m/m oraz względem końca 2022 r.

Struktura walutowa zadłużenia zagranicznego SP – bez uwzględnienia transakcji SWAP i po ich uwzględnieniu

W marcu 2023 r. udział zadłużenia nominowanego w EUR w długu w walutach obcych, po uwzględnieniu transakcji pochodnych, wyniósł 90,2 %, pozostając powyżej minimalnego poziomu 70% przyjętego w strategii zarządzania długiem. Udział długu w EUR wzrósł o 2,9 pkt proc. m/m oraz wzrósł o 3,3 pkt proc. względem końca 2022 r.

*) JPY oraz CNY (od marca 2016 r. do marca 2019 r. i od marca 2021 r.)

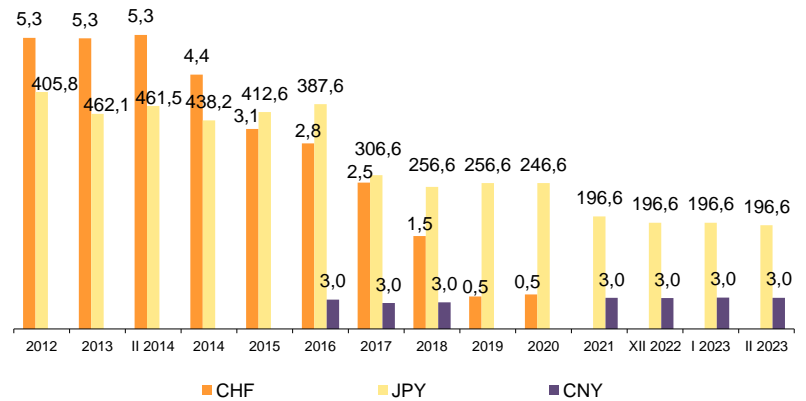
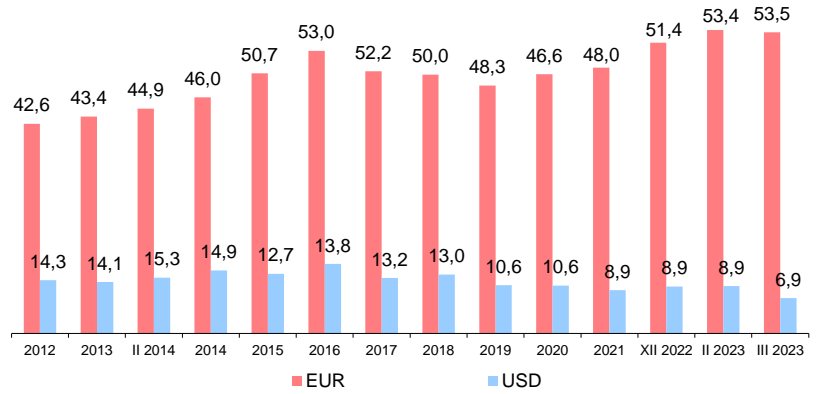
**) JPY

Zadłużenie zagraniczne SP w mld w walutach emisji^{*)**)}

W marcu 2023 r. wartość nominalna zadłużenia nominowanego w USD spadła o 2,0 mld USD i wyniosła 6,9 mld USD, wartość zadłużenia nominowanego w EUR wzrosła o 0,1 mld EUR i wyniosła 53,5 mld EUR, wartość zadłużenia nominowanego w JPY pozostała bez zmian i wyniosła 196,6 mld JPY. Zadłużenie nominowane w CNY pozostało bez zmian i wyniosło 3 mld CNY.

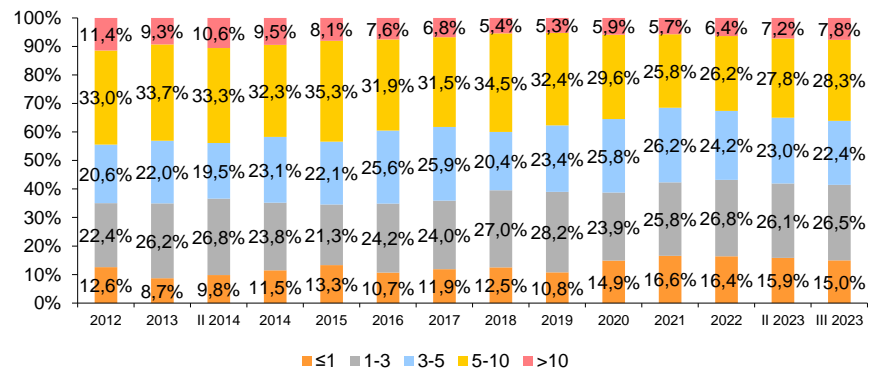
*) Wykresy przedstawiają zadłużenie bez uwzględnienia transakcji SWAP.

**) Wysokość zadłużenia jest podawana na wykresach w walutach oryginalnych, natomiast w celu zachowania porównywalności proporcje kolumn na poszczególnych wykresach odpowiadają zadłużeniu przeliczonemu na PLN.

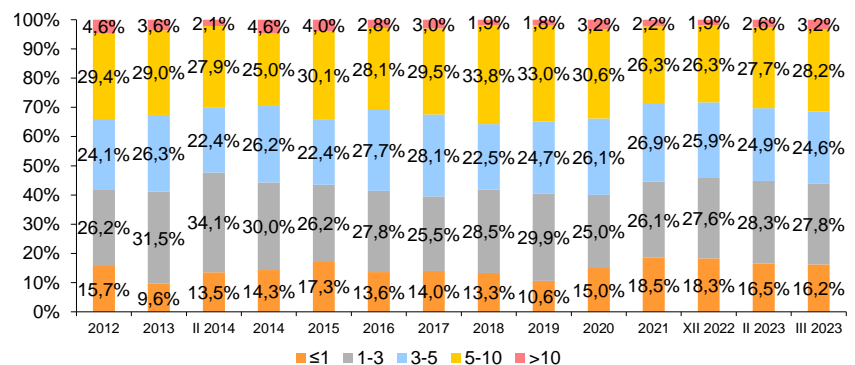
Zadłużenie SP wg faktycznych terminów wykupu (w latach)

W marcu 2023 r. zadłużenie o najdłuższych terminach zapadalności (tj. powyżej 5 lat) stanowiło łącznie 36,1% długu SP, co oznaczało wzrost o 1,1 pkt proc. m/m i wzrost o 3,5 pkt proc. wobec końca 2022 r. Udział zadłużenia o zapadalności poniżej 1 roku wyniósł 15,0%, tj. spadł o 0,9 pkt proc. m/m i spadł o 1,4 pkt proc. wobec końca 2022 r.

Zadłużenie krajowe SP wg faktycznych terminów wykupu (w latach)

W marcu 2023 r. udział zadłużenia krajowego o zapadalności powyżej 5 lat wyniósł 31,4%, co oznaczało wzrost o 1,2 pkt proc. m/m oraz wzrost o 3,2 pkt proc. względem końca 2022 r. Udział długu o terminie wykupu poniżej 1 roku wyniósł 16,2%, co oznaczało spadek o 0,3 pkt proc. m/m i spadek o 2,1 pkt proc. względem końca 2022 r.

Średnia zapadalność (ATM) zadłużenia SP*

Na koniec marca 2023 r. ATM długu SP wyniosło 4,99 roku (spadek o 0,02 roku m/m oraz wzrost o 0,15 roku wobec końca 2022 r.). Strategia zarządzania długiem zakłada jego utrzymanie na poziomie zbliżonym do 5 lat, z uwzględnieniem możliwości przejściowych odchyłeń wynikających z uwarunkowań rynkowych i budżetowych.

ATM długu krajowego wyniosło 4,12 roku, spadek o 0,04 roku m/m (wypadkowa aukcji sprzedaży i zamiany, obligacji wydanych oraz starzenia się długu) oraz wzrost o 0,02 roku w porównaniu z końcem 2022 r. Strategia zakłada utrzymanie ATM długu krajowego na poziomie 4,5 roku z uwzględnieniem przejściowych odchyłeń wynikających z uwarunkowań rynkowych i budżetowych.

ATM długu zagranicznego wyniosło 7,35 roku, co oznaczało wzrost o 0,16 roku m/m (wypadkowa głównie wykupu 2,0 mld USD obligacji oraz starzenia się długu) i wzrost o 0,54 roku wobec końca 2022 r.

ATR zadłużenia SP*

W marcu 2023 r. wskaźnik ATR (ang. average time to refixing) długu SP wyniósł 3,91 roku (spadek o 0,05 roku m/m oraz wzrost o 0,10 roku wobec końca 2022 r.). Poziom ATR w marcu był wypadkową ATR długu krajowego na poziomie 2,93 lat (spadek o 0,06 roku m/m) oraz ATR długu w walutach obcych na poziomie 6,59 roku (wzrost o 0,12 roku m/m). Poziom ATR wynikał z kształtowania się ATM i udziału instrumentów o zmiennym oprocentowaniu. Zgodnie z założeniami strategii zarządzania długiem wskaźnik ATR długu krajowego pozostawał w przedziale 2,6-3,6 roku.

Duration zadłużenia SP***)

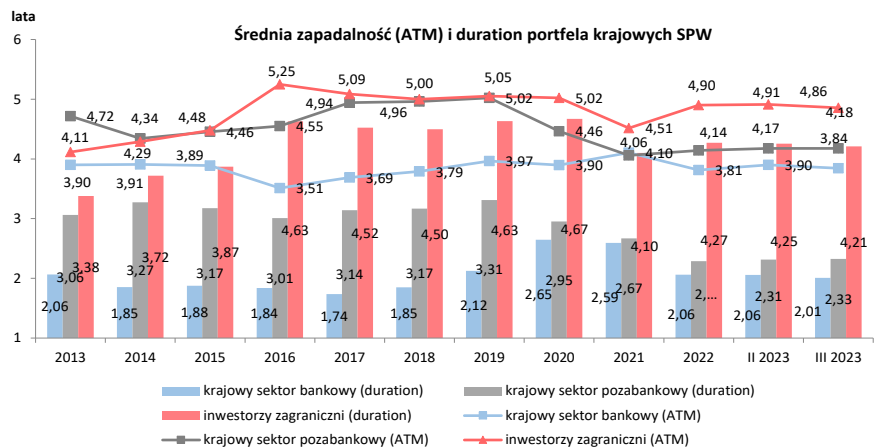
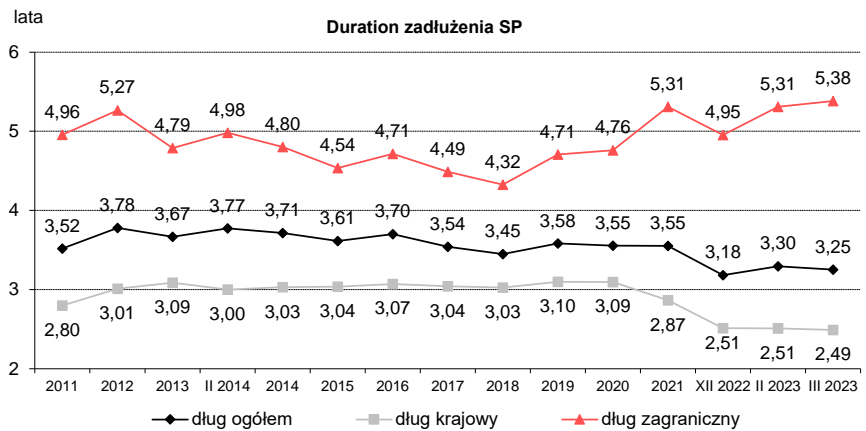
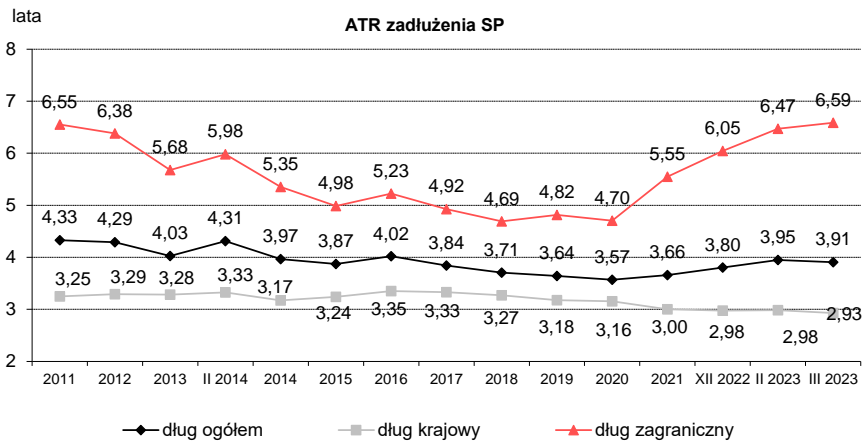
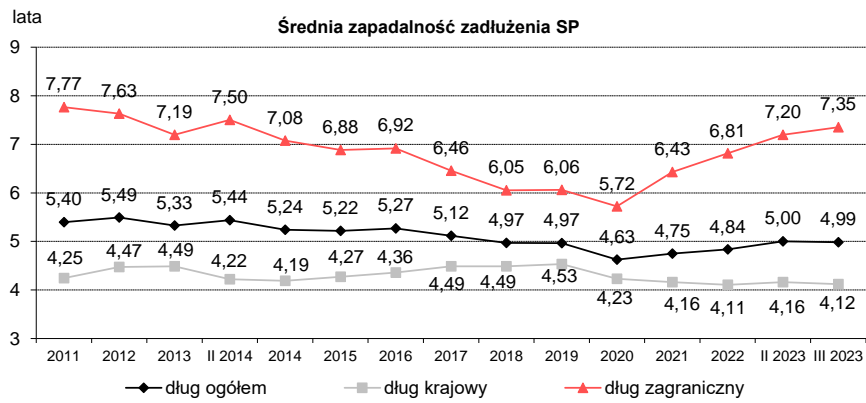
W marcu 2023 r. duration długu SP wyniosło 3,25 roku (spadek o 0,04 roku m/m oraz wzrost o 0,07 roku wobec końca 2022 r.) w wyniku spadku duration długu krajowego do poziomu 2,49 roku (o 0,02 roku m/m) oraz wzrostu duration długu zagranicznego do poziomu 5,38 roku (o 0,07 roku m/m). Poziom duration był głównie wynikiem kształtowania się ATR i zmian rentowności obligacji skarbowych.

Średnia zapadalność (ATM) i duration** portfela krajowych rynkowych SPW w posiadaniu poszczególnych inwestorów

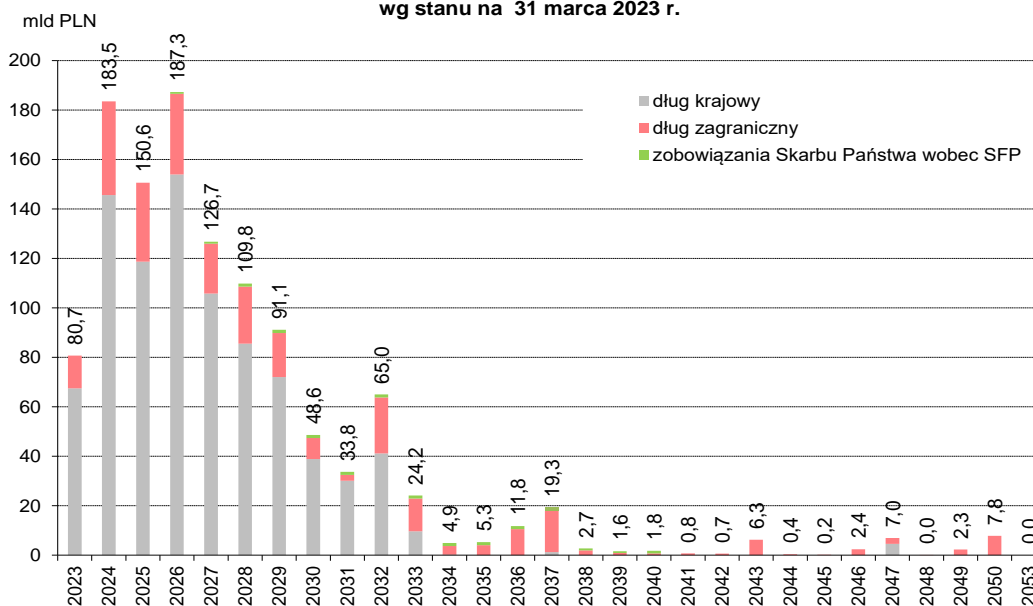
W marcu 2023 r. ATM i duration portfela SPW w posiadaniu inwestorów zagranicznych wyniosło odpowiednio 4,86 roku (spadek o 0,06 roku m/m) i 4,21 roku (spadek o 0,04 roku m/m). W przypadku inwestorów pozabankowych ATM i duration portfela SPW wyniosło odpowiednio 4,18 roku (bez zmian do poprzedniego miesiąca) i 2,33 roku (wzrost o 0,01 roku m/m). Portfel SPW w posiadaniu banków osiągnął średnią zapadalność na poziomie 3,84 roku (spadek o 0,06 roku m/m), a duration wyniosło 2,01 roku (spadek o 0,05 roku m/m).

*) Parametry ryzyka liczone są dla długu rynkowego oraz kredytów i pożyczek zagranicznych

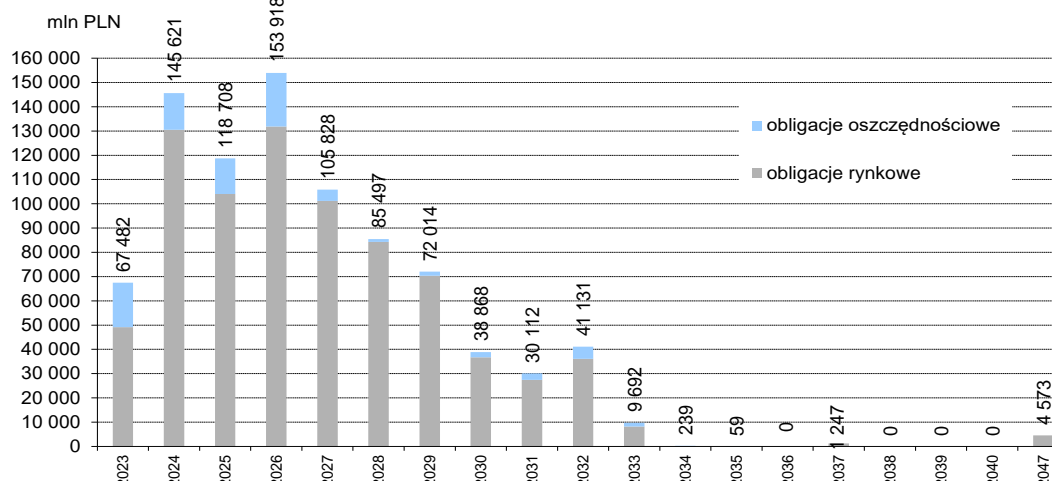
**) Duration dodatkowo nie uwzględnia obligacji indeksowanych

**Zapadalność zadłużenia Skarbu Państwa (skarbowe papiery wartościowe i kredyty)
wg stanu na 31 marca 2023 r.**

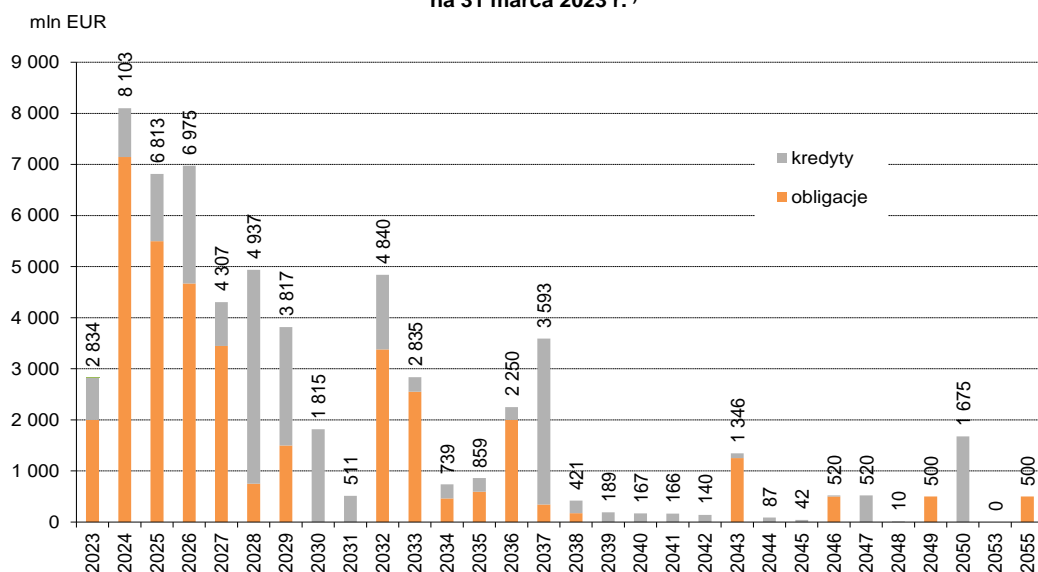

**Zapadalność zadłużenia krajowego w skarbowych papierach wartościowych wg stanu
na 31 marca 2023 r.')**

*) Dane nie uwzględniają części zadłużenia krajowego SP stanowiącego instrumenty krótkoterminowe: (a) o terminie zapadalności w 2023 r. – pozostały dług SP - głównie przyjęte depozyty o wartości 73.152 mln zł, (b) o terminie zapadalności w 2024 r. – przyjęte depozyty o wartości 95 mln zł, (c) zobowiązania wymagalne.

**Zapadalność zadłużenia zagranicznego (obligacje i kredyty) wg stanu
na 31 marca 2023 r.')**

Tablica 7. Zadłużenie SP wg kryterium miejsca emisji wyrażone w mln EUR (wg nominalu)

Wyszczególnienie	XII 2022	II 2023	III 2023	zmiana		zmiana	
				III 2023 – II 2023		III 2023 – XII 2022	
				w mln EUR	w %	w mln EUR	w %
Zadłużenie Skarbu Państwa	264 071,8	261 677,5	265 394,8	3 717,3	1,4	1 323,0	0,5
I. Zadłużenie krajowe Skarbu Państwa	202 517,3	198 182,4	203 878,6	5 696,2	2,9	1 361,3	0,7
1. Dług z tytułu SPW	183 985,0	183 194,6	187 143,1	3 948,6	2,2	3 158,1	1,7
1.1. Rynkowe SPW	165 946,4	164 617,0	168 052,8	3 435,8	2,1	2 106,4	1,3
- bony skarbowe	0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,0	-
- obligacje skarbowe wyemitowane na rynek krajowy	165 946,4	164 617,0	168 052,8	3 435,8	2,1	2 106,4	1,3
1.2. Obligacje oszczędnościowe	18 038,7	18 577,5	19 090,4	512,8	2,8	1 051,7	5,8
2. Pozostałe zadłużenie krajowe SP	18 532,3	14 987,8	16 735,5	1 747,6	11,7	-1 796,8	-9,7
II. Zadłużenie zagraniczne Skarbu Państwa	61 554,5	63 495,1	61 516,3	-1 978,8	-3,1	-38,3	-0,1
1. Dług z tytułu SPW	37 328,8	39 327,8	37 263,5	-2 064,3	-5,2	-65,3	-0,2
2. Dług z tytułu kredytów i pożyczek	24 225,7	24 167,3	24 252,8	85,4	0,4	27,1	0,1
2.1. Bank Światowy	5 708,7	5 689,2	5 689,2	0,0	0,0	-19,5	-0,3
2.2. Europejski Bank Inwestycyjny	6 631,3	6 592,4	6 545,9	-46,5	-0,7	-85,4	-1,3
2.3. Bank Rozwoju Rady Europy	649,7	649,7	781,6	131,9	20,3	131,9	20,3
2.4. Unia Europejska (SURE)	11 236,0	11 236,0	11 236,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3. Pozostałe zadłużenie zagraniczne SP	0,0	0,0	0,0	0,0	237,5	0,0	235,5
<i>Kurs przyjęty do obliczeń (EUR/PLN)</i>	4,6899	4,7170	4,6755	0,0	-0,9	0,0	-0,3

Tablica 8. Zadłużenie SP wg kryterium miejsca emisji wyrażone w mln USD (wg nominalu)

Wyszczególnienie	XII 2022	II 2023	III 2023	zmiana		zmiana	
				III 2023 – II 2023		III 2023 – XII 2022	
				w mln USD	w %	w mln USD	w %
Zadłużenie Skarbu Państwa	281 355,5	277 534,1	289 014,2	11 480,1	4,1	7 658,7	2,7
I. Zadłużenie krajowe Skarbu Państwa	215 772,2	210 191,4	222 023,2	11 831,7	5,6	6 251,0	2,9
1. Dług z tytułu SPW	196 026,9	194 295,4	203 798,3	9 502,9	4,9	7 771,4	4,0
1.1. Rynkowe SPW	176 807,6	174 592,1	183 009,0	8 416,8	4,8	6 201,3	3,5
- bony skarbowe	0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,0	-
- obligacje skarbowe wyemitowane na rynek krajowy	176 807,6	174 592,1	183 009,0	8 416,8	4,8	6 201,3	3,5
1.2. Obligacje oszczędnościowe	19 219,3	19 703,3	20 789,3	1 086,1	5,5	1 570,0	8,2
2. Pozostałe zadłużenie krajowe SP	19 745,2	15 896,0	18 224,9	2 328,8	14,7	-1 520,4	-7,7
II. Zadłużenie zagraniczne Skarbu Państwa	65 583,3	67 342,6	66 991,0	-351,6	-0,5	1 407,7	2,1
1. Dług z tytułu SPW	39 772,0	41 710,9	40 579,9	-1 131,0	-2,7	807,8	2,0
2. Dług z tytułu kredytów i pożyczek	25 811,3	25 631,8	26 411,2	779,4	3,0	599,9	2,3
2.1. Bank Światowy	6 082,4	6 034,0	6 195,5	161,6	2,7	113,2	1,9
2.2. Europejski Bank Inwestycyjny	7 065,3	6 991,9	7 128,5	136,6	2,0	63,2	0,9
2.3. Bank Rozwoju Rady Europy	692,2	689,0	851,2	162,1	23,5	159,0	23,0
2.4. Unia Europejska (SURE)	11 971,4	11 916,9	12 236,0	319,1	2,7	264,6	2,2
3. Pozostałe zadłużenie zagraniczne SP	0,0	0,0	0,0	0,0	246,5	0,0	242,9
<i>Kurs przyjęty do obliczeń (USD/PLN)</i>	4,4018	4,4475	4,2934	-0,2	-3,5	-0,1	-2,5

Ministerstwo Finansów
 Departament Długu Publicznego
 tel. +48 22 694 50 00
 sekretariat.dp@mf.gov.pl